

New Atheism and Concept of unregulated order

1. The significance of religion in our contemporary era cannot be overstated, as it becomes intertwined with virtually every event that unfolds, prompting individuals—whether rightly or wrongly—to draw connections to it. Numerous examples abound, with two notable occurrences marking the onset of the 21st century: the human-made tragedy of September 11th and the seemingly natural calamity of the COVID-19 pandemic. In both instances, the influence of religion prominently surfaces. Interestingly, even atheists, who consistently seize every opportunity to refute and diminish the role of religion in human societal life, vigorously endeavor to discredit religion in these events, employing both scientific and non-scientific arguments to propagate atheism to the masses.

The concept of New Atheism emerged post-9/11 as a philosophical tool aimed at challenging religion. New Atheism, in its social and political facet, harbors an inherent Islamophobia. However, our focus in this discourse does not dwell on this aspect of atheism. Instead, New Atheism's scientific dimension, while bearing no fundamental deviation from traditional atheism, places greater emphasis on contemporary scientific discoveries, particularly in the realms of biology and physics.

2. Despite humanity's continuous unveiling of awe-inspiring discoveries, it also grapples with perplexing questions that confound both theologians and non-theologians alike, challenging not only theological principles but also scientific fundamentals.

New Atheism draws more heavily from biology than other branches of science. Historically, figures like William Paley, in his seminal work "Natural Theology," presented instances of organismal adaptation and their utility, ostensibly arguing for the existence of a designer. However, Darwin's theory of evolution, accentuating natural selection or survival of the fittest, demonstrated that such adaptations could be explicated without positing a designer. Darwin's theory, besides refuting the notion of creation by a divine being, bore additional ramifications, including undermining the idea of human superiority among monotheistic religions, asserting instead that humans are products of chance variations and the struggle for survival, devoid of any inherent superiority over other organisms.

Darwin's theory of evolution elicited various responses from both theologians and non-theologians alike. While theistic religions undoubtedly ascribe the creation of the world to God, it remains uncertain whether a specific method was chosen by Him at the outset or during the course of this endeavor. Notably, individuals such as Mr. Plantinga have aptly noted that for one who believes in God, the endpoint of biological evidence is inconsequential. It is fortuitous that biology, particularly evolutionary theory, has managed to provide a naturalistic explanation for the creation of the world by God. Regrettably, atheists in the 19th century failed to leverage scientific concepts such as "creation," "miracle," and "eternity" to render religion untenable.

3. The astounding progress of science since the mid-20th century has revealed that drawing definitive and absolute conclusions in favor of atheistic beliefs from Darwin's theory of biological evolution alone is untenable. It appears that new developments in physics have provided a fertile ground for elucidating and interpreting the spiritual aspects of the universe. Chaos theory, for instance, not only underscores the inherent limitations of human predictability but also underscores human ignorance of reality, suggesting a divine providence amidst our conventional understanding of the world.

4. The argument from order encountered numerous challenges from Hume and Darwin's interpretations during the classical period. However, natural theologians never extrapolated maximal conclusions, such as an all-knowing and all-powerful God, from the argument from order. Instead, they inferred no more than moderate conclusions, recognizing the limitations inherent in any argument. Nevertheless, the interpretation proffered in the latter half of the 20th century proves significantly more robust than its predecessors. Philosophers of religion and cosmologists have reformulated the argument from order in alternative ways, notably in the context of the Anthropic Principle in cosmology.

According to the Anthropic Principle, the fundamental constants of nature exhibit such precise order that even slight deviations in their ratios would yield vastly different universes from the one we inhabit, precluding the possibility of intelligent life. Many physicists and cosmologists interpret this as evidence of God's will, positing that such precision stems from divine intent and that random order without a designer cannot exhibit such exactitude. However, some philosophers and cosmologists remain unconvinced, viewing the emergence of precise order as a fortuitous and unregulated phenomenon. This atheistic interpretation of the Anthropic

Principle draws from new cosmological and physical insights, positing unregulated order as its primary hypothesis.

It is worth noting two observations in this regard:

firstly, prominent philosophers and cosmologists have asserted that nothing has shaken atheism to the core as much as the Anthropic Principle and the precision inherent in order. Astrophysicist Fred Hoyle, for instance, proclaimed that the Anthropic Principle had rattled atheism. Similarly, eminent philosopher Antony Flew came to believe in God through the study of the new argument from order.

Secondly, while the argument from order may have its limitations among monotheistic theologians, adhering to the concept of "unregulated order" presents an inherent contradiction. Fundamentally, the concept of order transcends sensory perception—it is not based on empirical evidence alone but is a secondary and rational concept. The existence of order in the world presupposes a designer and regulator. The interplay between order and the existence of a regulator exhibits logical coherence. If order in the world is established, as evidenced by the progress of science indicating precise order, the existence of a regulator is likewise substantiated. Thus, the concept of unregulated order or order devoid of a regulator constitutes self-contradictory notions that New Atheism cannot effectively leverage for its intended purpose.

Editor-in-Chief

الحاد نو و مفهوم نظم بی ناظم

۱. دین در روزگار ما از چنان اهمیتی برخوردار است که در هر رویدادی عده ای، درست یا نادرست، پای آن را به میان می کشند. شاهد بسیار است. دو نمونه از همین شاهد های بسیار در آغاز قرن ۲۱ رخ داده است. یکی فاجعه بشر ساخت حادثه ۱۱ سپتامبر و دیگری فاجعه ی به ظاهر طبیعی کرونا. در هر دو رویداد پای دین به میان آمده است. شگفت اینکه ملحدان (atheists) که از هر فرصتی برای نفی دین و کوتاه کردن دست آن از حیات اجتماعی بشر بهره می برند، در این دو رخ داد نیز بسیار تلاش کرده اند در صورت های علمی و غیر علمی نفی دین کنند و متاع بی دینی را به خلق جهان بفروشند.

مفهوم الحاد نو (New Atheism) پس از ۱۱ سپتامبر چون ابزاری فلسفی به میان آورده شد. الحاد نو در چهره اجتماعی سیاسی اش بیشتر جنبه تبلیغی و سیاسی دارد. نوعی اسلام هراسی در بیخ و بن آن نهفته است. ما در این سرمقاله با این صورت از الحاد سروکار نداریم. اما الحاد نو در چهره علمی اش هر چند در بنیان با الحاد سنتی چندان تفاوتی ندارد اما تاکید بیشتری بر یافته های جدید علم به خصوص زیست شناسی و فیزیک است.

۲. دانش بشر روز به روز، نوبه نو، کشف های حیرت آوری به ارمغان می آورد اما پرسش های دشواری نیز پیش پای الهیدانان می گذارد، این دشواریها نه تنها الهیات که پاره ای از اصول علم را نیز به چالش می کشد.

الحاد نو پیش از شاخه های دیگر علم از زیست شناسی بهره می برد. به لحاظ تاریخی ویلیام پیلی در کتاب پر خواننده خود *الهیات طبیعی* (۱۸۰۲) نمونه هایی از سازگاری اندامواره ها با کارکرد های مفید آنها به دست داده بود که می تواند وجود ناظمی را اثبات کند. نظریه تطورداروین اما با تاکید بر عنصر جهش طبیعی یا انتخاب طبیعی نشان میداد که این سازگاریها بدون فرض ناظم قابل تبیین است. نظریه داروین افزون بر انکار مسئله آفرینش توسط خداوند پیامدهای دیگری نیز داشت از جمله اینکه انسان را نتیجه تغییر های اتفاقی و تنازع بقا می دانست که هیچ امتیازی بر سایر موجودات ندارد. اما در ادیان توحیدی انسان اشرف مخلوقات و تنها موجودی است که از قدرت تعقل برخوردار است.

نظریه تطورداروین واکنش های مختلفی را از سوی الهی دانان و غیر الهی دانان برانگیخت. نظریه تطورداروین می تواند درست باشد و هیچ منافاتی هم با آموزه های دینی نداشته باشد زیرا درست است که از نگاه ادیان توحیدی خداوند جهان را آفریده است اما معلوم نیست که او روش خاصی را در آغاز ویا در ادامه برای چنین کاری برگزیده باشد. آقای پلنتینگا به درستی توجه داده است برای کسی که به خدا باور دارد مهم نیست که شواهد زیست شناختی به کجا منتهی می شود. چه خوب که زیست شناسی و بویژه نظریه تطور توانسته است راه و روش طبیعی شکل گیری خلقت جهان توسط خداوند را به دست دهد. به هر تقدیر ملحدان در قرن ۱۹ نتوانستند با استفاده از علم مفاهیم دینی "خلقت"، "معجزه"، "جاودانگی" و مانند آن را غیر معقول جلوه دهند.

۳. پیشرفت های شگفت انگیز علم از نیمه قرن بیستم به این سونشان داده است که نمی توان از نظریه تطور زیستی داروین به سود باورهای الحادی نتایج قاطع و قطعی گرفت. به نظر می رسد فیزیک جدید با رد اصالت ماده فضای مناسبی برای تبیین و تفسیر معنوی جهان فراهم کرده است. نظریه آشوب (chaos theory) تایید می کند که توان پیش بینی انسان ذاتا محدود است. این نظریه بیش از آنکه عدم قطعیت واقعیت را نشان دهد، جهل انسان را نسبت به واقعیت نشان می دهد. یعنی در مسیر فهم عادی ما از جهان رخنه هایی وجود شناختی و غیر قطعی وجود دارد که نشان می دهد مشیت الهی در کار است.

۴. برهان نظم با تقریری که در دوره کلاسیک از آن عرضه می شد از جانب هیوم و داروین با چالش های بسیاری مواجه شد. البته الهی دانان هرگز از برهان نظم نتیجه ای حداکثری مبنی بر خدای واحد همه دان و همه توان نمی گرفتند و از برهانی به

اندازه دلالت حد وسط ان باید نتیجه گرفت نه بیشتر. با این حال تقریری که در نیمه دوم قرن بیستم از برهان نظم به دست داده شد بسیار قوی تر از تقریری است که پیش از ان به دست داده می شد. فیلسوفان دین و کیهان شناسان برهان نظم جدید را به شکل دیگری صورت بندی کرده اند. صورت بندی جدید با اصل انتروپیک (Anthropic Principle) در کیهان شناسی مرتبط است. بر اساس اصل انتروپیک ثوابت بنیادین طبیعت چنان نظم دقیقی دارند که ذره ای تفاوت در نسبت میان این ثوابت به جهانی بسیار متفاوت با جهان بالفعل موجود منتهی می شد یعنی هوش و حیات هوشمند اساسا پدید نمی آمد. بسیاری از فیزیک دانان و کیهان شناسان تعبیری خدا باوانه از اصل انتروپیک به دست دادند به این معنا که این نظم دقیق به اراده خداوند صورت گرفته است. و نظم اتفاقی بدون ناظم نمی تواند چنین دقیق باشد.

بعضی از فیلسوفان و کیهان شناسان اما تعبیر خدا باورانه اصل انتروپیک را نپذیرفته ظهور نظم دقیق را امری اتفاقی و بی ناظم تلقی کرده اند. الحاد نو تعبیری الحادی از کیهان شناسی و فیزیک جدید به دست می دهد و نظم بدون ناظم را فرضیه اصلی خود تلقی می کند. توجه خواننده را به دو نکته در این زمینه جلب می کنم:

اول: فیلسوفان و کیهان شناسان بزرگی اظهار کرده اند که هیچ چیزی به اندازه اصل انتروپیک و نظم دقیق نتوانسته است الحاد انان را به لرزه در آورد. اخترفیزیکدان بزرگی چون فرد هویل (۱۹۱۵-۲۰۰۱) اعلان کرده است اصل انتروپیک الحاد او را لرزاند است. فیلسوف بزرگی چون انتونی فلو (۱۹۲۳-۲۰۱۰) با مطالعه در برهان نظم جدید ایمان به خدا آورد.

دوم: هر چند برهان نظم در میان الهی دانان ادیان توحیدی محدودیت هایی دارد اما مدد گرفتن الحاد نو از مفهوم "نظم بی ناظم" تمسک جستن به مفهومی خود متناقض است. اساسا مفهوم نظم مفهومی حسی نیست، به شهود حسی در نمی آید. مفهومی درجه دو و معقول است. وجود نظم در جهان خارج وابستگی وجودی به ناظم و منتظم دارد. مقصود از نظم در برهان نظم، نظم طبیعی و تکوینی است نه نظم اعتباری. نظم تکوینی در مدار وجود قابل تصویر است. میان وجود نظم و وجود ناظم تلازم عقلی است. اگر نظم در جهان ثابت شود چنانکه پیشرفت علم این نظم دقیق را نشان می دهد، وجود ناظم نیز بی شک به تلازم عقلی اثبات می شود. بنا بر این مفهوم نظم بی ناظم یا نظم دربی نظمی مفاهیمی خود متناقض اند که الحاد نو نمی تواند از آنها برای مقصود خود مدد گیرد.

سردبیر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی